

Wat is duurzaam?

Beetje bij beetje vergeten we de natuurlijke wetten

Er wordt mij regelmatig gevraagd: 'Wat is duurzaam?' De afgelopen periode heb ik veel bijeenkomsten over duurzaamheid bezocht, waar alle denkbare facetten worden aangedragen om zo duurzaam mogelijk om te gaan met het milieu. Met daaruit voortvloeiend: Green Deal, GEO-certificaten, subverbeteringen en prijzen voor allerlei verbeteringen voor het milieu. Wat ik vooral zie, is dat er bij verbeteringen wordt gedacht vanuit een – doorgaans reeds bestaand – product. Dat is altijd goed.

We kunnen de natuur een handje helpen, maar niet meer dan dat

Wat ik heb gemist op al deze bijeenkomsten, is de vraag hoe de natuur in elkaar zit. Hierdoor wordt al gauw duidelijk dat een aantal zaken niet klopt. Wij zijn in dit kleine land zo gewend om grenzen te verleggen; alles moet optimaal en beter. Dat is op zich niet erg, maar beetje bij beetje vergeten we daarbij de natuurlijke wetten. Kijk maar naar de landbouw, bio-industrie en melkveehouderij: alles moet sneller en groter. Het moet meer opbrengen en er wordt eenzijdig bemest. Veel ziektes, bestrijdingsmiddelen, verkeerde bewerkingen enzovoort. Het gevolg is dat de hele natuur van slag is. Kijk in de landbouw, kijk in de glasteelt, kijk in onze eigen branche. We bevinden ons in een grensgebied, waar alles naar de negatieve kant valt. Een klein voorbeeld: de aanleg van een kunstgrasveld. Wat daar aan natuur voor moet wijken en wat de schadelijke gevolgen zijn, is op korte termijn niet te zien, maar op de langere termijn wel. Neem ook het muizenprobleem. Zijn het de zachte winters die de plaag veroorzaken? Of plegen we rooibouw, waardoor we extremen in de vorm van ziektes of

dierlijke plagen terugkrijgen? De natuur grijpt zelf in.

We wonen in een land waar de natuur uit vier seizoenen bestaat. Ik ben inmiddels zestig jaar en heb ondervonden dat de weersomstandigheden in de winter, lente, zomer en herfst niet ieder jaar hetzelfde zijn. Maar ik weet wel dat we het niet redden als we de natuurlijke wetten willen wijzigen vanuit menselijk oogpunt. We kunnen de natuur een handje helpen, maar niet meer dan dat. De mensen en de natuur veranderen niet. Wat wél verandert, is ons idee dat we de natuur kunnen veranderen. En juist dát moeten we vergeten.

Duurzaamheid is voor mij het bewaken van de natuur in een samenspel van seizoenen, gebruik, mens, flora, fauna en consumenten.

Theo van Rossenberg
Fieldmanager 2015

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-5171